TÉL A TEMZE PARTJÁN

(Londoni levél)

London, ez a hatalmas város, amelyben Anglia lakosságának egyhatoda él, karácsonytájt a vidámság és a szomorúság keveredésének képét mutatta.

A fényesen kivilágított kirakatok az áruházairól híres West-End-kerületi Oxford-streeten, Regent-streeten, Stranden és Piccadillyn a téli ködön keresztül is vonzották a járókelők tekintetét. Ezek a kirakatok a neonfény és a csillogó-villogó karácsonyi díszek ragyogásában a mesés gazdagság és sose látott bőség látszatát keltették.

De a West-End üzleteinek fényűző ragyogása csupán Hamupipőkét és saját lapos erszényét juttatta a londoni milliók eszébe. Hosszasan gyönyörködhettek a kirakatüveg mögül kibontakozó mesevilágban, de a gonosz mostoha a nagy árak képében szigorú őrként állt az üzletek ajtajában, s a bekívánkozók közül igen sokat nem engedett be.

Az egyszerű angol polgárt lépten-nyomon üldözik a nagy árak. Már elmult az az idő, amikor egy pennyt fizetett reggeli lapjáért. A reggeli lap ma már másfél-két pennybe kerül, ha pedig netán a «*Times*»-t vásárolja, négy kerek pennyt fizethet. A háború előtt az angol polgár egy shillinget fizetett egy csomag cigarettáért; ma már ugyanez csaknem négy shillingbe kerül. A földalatti- vagy az autobuszviteldíj a gyárba és vissza kétszerannyiba kerül, mint a háború előtt. A reggeli csésze tea is most kétszer olyan drága, a legszerényebb vendéglői ebéd pedig háromszor olyan drága, mint a háború előtt. A lakbérről, a szén, valamint a gáz és villany áráról jobb, ha nem is beszélünk.

Igen, az üzletekben tömérdek hús, tojás, szalonna és más finom falat látható, de a hagyományos reggeli, a szalonnástojás márcsak vasárnaponként kerülhet az egyszerű angol asztalára. Egy font szalonna 1947-ben két shillingbe került, ma négy shilling és 6 penny az ára; a tojás, amely a háború előtt egy pennybe került, ma öt, sőt hat pennybe kerül. Ezért tojás és szalonna helyett reggelire be kell érnünk kenyérrel és zabkásával. Több hús helyett több burgonyát fogyasztunk, több vaj helyett pedig margarint.

Egyetlen hónap alatt a munkáscsaládok a következő mennyiségű élelmiszert nem váltották ki jegyeikre: szalonnából 10,100.000, zsiradékból 7,500.000, húsból 6,100.000, sajtból 5,500.000, vajból 1,200.000 adag maradt meg. Ezért ne csodálkozzunk, hogy dr. Summerskill labourista képviselő egyik legutóbbi parlamenti beszédében a kiváltatlan élelmiszeradagokkal kapcsolatos hivatalos számok alapján szemére vetette a kormánynak, hogy «a gazdagok azt a húst fogyasztják, amely erkölcsileg a szegények gyermekeit illeti».

Mivel a kormány propagandistái erősködnek, hogy «hiányzik a vásárlási kedv» (mi, egyszerű emberek, csak pénztelenségnek nevezzük ezt), sok üzlet hitelbe is árusít. Az üzletek kirakataiban hirdetések szédítik a járókelőket, hogy női vagy férfiruha vásárlásakor először csak kisebb összeg lefizetése szükséges; az adósság pedig meghatározott havi részletekben törleszthető. E «könnyű fizetési feltételek» rendszerére a fogyasztó végeredményben mindig ráfizet, hiszen állandó adósságokkal küzd, s munkanélküliség vagy betegség esetén sorsa igen súlyosra fordulhat. A «Konfekcióipari Vállalkozók Szövetsége» elpanaszolja, hogy Anglia lakossága 1952-ben 25 millió fontsterlinggel kevesebbet költött ruházatra, mint 1951-ben, 1953-ban még inkább csökkentek a ruhavásárlásra fordított összegek.

Főkép a több mint kétmillió idős nyugdíjas, különösen az egyedülállók tömege sínyli meg, hogy Angliában elmult az olcsó élelmiszer- és ruhaárak ideje. A neonfényes Piccadilly-streettel szemben az East-Enden, Pimlico, Battersea, Paddington és Saint-Pancras jéghideg padlásain, nyirkos pincéiben és zsúfolt lakásaiban tengődnek, nyomorognak ezek a szerencsétlen öregek, akik egész munkás életükben a kapitalistáknak dolgoztak. A nyilvános könyvtárak olvasótermeiben naponta láthatunk szundikáló öreg férfiakat és nőket, akik odajárnak, hogy elolvassák az ujságokat, amelyekre nem telik nekik, s élvezzék a meleget, s ne fagyoskodjanak fűtetlen otthonukban. Ezekről a legvengült és lerongyolódott öregekről senki sem gondoskodik. A téli hónapokban akárhányan megbetegszenek és a legszörnyűbb körülmények közt pusztulnak el...

Noha 1945 óta a névleges munkabér némileg emelkedett, mégis nagyon elmaradt az árak emelkedésétől.

A gyárakban, a bányákban, a vasúton és a hivatalokban a szüntelenül növekvő drágaság miatt egyre erősödik az elégedetlenség. Karácsony előtt egy hét alatt kétszer írtam alá tiltakozó petíciót a drágaság ellen.

A tavaly december 2-án rendezett sztrájk volt a legnagyobb tömegtiltakozás a drágaság ügyében; e sztrájkban két és félmillió gép- és hajóipari munkás vett részt. Ez volt Angliában a legnagyobb sztrájk az 1926. évi általános sztrájk óta. Ez a sztrájk meggyőző erővel mutatta meg az angol dolgozók növekvő elégedetlenségét.

A növekvő drágaság nem egyetlen átokként nehezedik a londoni lakosságra. A köd, vagy ahogy most hívják, a «gvilkos köd», roppant aggodalmat kelt. A londoniak valamikor szívesen tréfálkoztak a ködről. De egy éve, amikor a különösen sűrű, a kazánok és a gyárkémények mérges füstjével összekeveredett köd egyetlen hét alatt több mint négyezer emberi életet oltott ki, a tréfákat rémület váltotta föl. A londoni orvosok már többször tiltakoztak, mert a kormány egyáltalán nem intézkedik, hogy az emberi életre rendkívül ártalmas, büzös és fojtogató párák megszűnjenek. Megelőzés végett géz-maszk hordását javasolják; ez a maszk, akárcsak a sebészké, eltakarja az orrot és a szájat. S a rengeteg álarcos ember látványa most még komorabbá teszi a sűrű ködbe burkolózott város képét.

De ezekben a téli napokban nemcsak a köd mérgezi a londoniak életét. A londoni mozikat elárasztó hollywoodi gengszterfilmek és az összes könyvárusoknál megtalálható «comics»-ok mérgező hatása újabb bűnözési hullámot indított meg. A város egyes kerületeiben, de kiváltképpen déli részén rikítóöltözetű suhancok bandái garázdálkodnak, s abbeli igyekezetükben, hogy pontosan kövessék «az amerikai életforma» szabályait, hivatásos tolvajokká és gonosztevőkké züllöttek. Az éjszakai vonatokon érkező utasok a nagy sötétségben, amikor az utcákon már nem égnek a lámpák, különösen kődös időben, csoportosan mennek haza, mert félnek a sötétségtől, amelynek leple alatt az amerikaiasodott útonállók bandái bármikor megtámadhatják őket.

De ha «sikerült» is Hollywoodnak megrontania és a bűn útjára taszítania ezeket az ifjakat és lányokat, az amerikai film nem dicsekedhet el, hogy sikerült rábírnia az egyszerű angolt a Wall Street militarista politikájának elfogadására Népünk a Dulles és McCarthy által folytatott megfélemlítő és zsaroló politika, valamint Hitler és Göbbels gyűlölt politikája közt sok hasonlatosságot talál. Sose szokja meg az utcáinkon pöffeszkedő hivatlan és kéretlen, arcátlan és garázda tengerentúli katonákat; alig leplezett megvetéssel néz rájuk. Ime, egy tipikus eset. Néhány napja ketten utaztunk egy omnibusz felső emeletén: egy amerikai tiszt meg én. A Victoria-állomasnál az amerikai megkérdezte a kalauztól, hogyan juthat a Piccadillyre. A kalauz, aki úgy ismeri Londont, mint a tenyerét, megvakarta fülétövét, s kacsintva hozzám fordult. Nyomban megértettem őt, s úgy tettem, mintha én sem ismerném a várost, «Legjobb volna, ha a következő megállónál szállna le» — mondta a kalauz az amerikainak. Ugyhogy a jenkinek jókora távolságot kellett gyalogolnia, míg elért Piccadillybe.

De ezen a télen más, sokkal szívesebben és melegebben fogadott vendégek is ellátogattak Londonba. Ezek a vendégek a szovjet művészek képviselőiként az Angol-Szovjet Társaság meghívására vettek részt az angol-szovjet barátság hónapján. Az óriási Empress Hallban az Októberi Forradalom 36. évfordulójának megünneplésére összegyűlt kilencezer londoni torró helyesléssel fogadta Alekszandrov szovjet filmrendező szavait: «Az angol-szovjet barátság hónapja váljék e barátság éveivé!»

A szovjet művészek tehetségükkel országszerte — Glasgow-ban és Manchesterben, Cardiffban és Anglia más városaiban — lenyügözték és elragadtatták a nagyszámú hallgatóságot. Az angolok a béke és a jóakarat követeit látták bennük; lelkesen ünnepelték művészetüket, kultúrajukat és szerénységüket.

Egy amerikai ujságíró így panaszkodott, amikor látta, hogy az angol társadalom mily szívesen fogadja a szovjet küldötteket: «Miért olyan barátságosak az angolok az oroszokhoz, s miért oly hidegek az amerikaiakhoz?» Aznap, amikor a magyar labdarúgók a wembley-i stadionban elsőrangú játéktechnikájukkal elkápráztatták az angolokat, egy másik amerikai ujságíró ezt táviratozta lapjának: «Noha az angolok saját nemzeti játékukban szenvedtek vereséget a magyaroktól, sehol sem tapasztalható magyarellenes hangulat, de annál inkább tapasztalható mindenütt az amerikaiakkal szemben ellenséges érzület». Harry Kern, a «Newsweek» különtudósítója megírta, hogy az angolok a kommunistaellenes hajszában és örülettben tobzódó Egyesült Államokat «a világbéke legnagyobb veszedelmének» tekintik.

S ez valóban így van. Ezért nem szeretjük az amerikai megszállókat. S ezért 1954-re az a leghőbb kívánságunk, hogy az Egyesült Államok főkolomposai levonják a megfelelő tanulságot londoni tudósítóik keserű jelentéseiből, s elvigyék hazánkból összes katonáikat és atombombázó repülőgépeiket. Fogadják el a szovjet kormány javaslatát az atom- és hidrogénbomba eltiltásáról, s vitassák meg az atomenergiának, az emberi gondolkodás e legnagyszerűbb fölfedezésének békés célokra, az egész emberiség javára való felhasználási lehetőségeit. Nekünk, angoloknak, akárcsak a földkerekség összes népeinek, ez a lehetőség biztosítaná, hogy az atomháború óriási veszélye megszünnék, s a nemzetközi feszültség csökkenne.

Más szóval: a nagy adók és árak többé nem fosztanának ki bennünket, népünk nem volna a kirakatok csillogásától elbűvölt, bámuló Hamupipőke, bemehetnénk a boltokba, s legalább azt vásárolhatnók meg, ami jegyre jár, továbbá vehetnénk ruhát és más szükséges holmikat.

Richard Carey

London, január 1.

(Megjelent a «Tartós békéért, népi demokráciáért!» legújabb számában.)

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége határozatot hozott új közigazgatási területek alakításáról

Moszkva, január 10. (TASZSZ)

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége az OSZSZSZK Legfelső Tanácsa Elnökségének előterjesztésére jóváhagyta az OSZSZSZK keretén belül a következő újabb közigazgatási területek alakítását: az arzamaszi területet, amelynek központja Arzamasz város, a balasovi területet, amelynek központja Balasov város, a bjelgorodi területet, amelynek központja Bjelgorod város, a kamenszki területet, amelynek központja Kamenszk-Santinszkij város és a lipecki területet, amelynek központja Lipeck város.

Az említett területek a gorkiji, a szaratovi, a voronyezsi, a sztálingrádi, a tambovi, a kurszki, a rosztovi, az arjoli és a rjazani közigazgatási területek széttagolásával alakulnak.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége az Ukrán SZSZK Legfelső Tanácsa Elnökségének előterjesztésére jóváhagyta az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság keretén belül a cserkasszi terület alakítását, amelynek központja Cserkasszi városa.

Az új terület a kievi, a poltavai, a kirovogradi és a vinnyicai terület egy részéből alakul.

Hasonlóképpen jóváhagyta a Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége a Bjelorusz SZSZK Legfelső Tanácsa Elnökségének a baranovicsi, bobrujszki, pinszki, poleszjei és polocki terület megszüntetésére tett előterjesztését. E területek városait és körzeteit ugyanakkor a breszti, a grodnói, a minszki, a molovecsnói, a mogilevi és a vityebszki területhez csatolták.

Életét kockáztatja az az északkoreai és kínai hadifogoly, aki közli, hogy vissza akar térni hazájába

Stockholm, január 10. (TASZSZ)

A «Dagens Nyheter» című lap «Undorító kegyetlenkedések a hadifogolytáborokban» címmel közli a Koreából visszatért Gunnar Vessmannak, a hazatelepítési bizottság svéd csoportja tagjának, a svéd legfelső bíróság ülnökének nyilatkozatát.

Vessman elmondotta, hogy *amikor az egyik hadifogoly bejelentette, hogy vissza akar térni Észak-Koreába, a liszinmanista ügynökök megkinozták és felakasztották, majd kiváták a szivét. megfőzték és a többi hadifoglyokat arra kényszerítették, hogy vegyenek részt ezen a «szertartásos ebéden», amely figyelmeztetés volt azok számára, akikről feltételezhették, hogy hasonló szándékaik vannak, mint a meggyilkoltnak.*

«Nem túlzás azt mondani — mutatott rá Vessman — hogy az északkoreai és kínai hadifoglyok táborában az életét kockáztatja az, aki közli, hogy kommunista és vissza akar térni hazájába».

Vessman hangsúlyozta, hogy a táborokban sok gyilkosság történt.

A koreai hadifogolygyilkosok bűnperének tárgyalása

Keszon, január 10. (Új-Kína)

Az indiai katonai törvényszék szombaton folytatta a 38-as táborrészlegben meggyilkolt négy koreai hadifogoly gyilkosai ellen indított per tárgyalását. Szombaton az indiai fegyveres őrség tett tanuvallomást a bíróság előtt.

Kapur százados elmondotta, december 12-én éjszaka tudomást szerzett arról, hogy a táborrészleg kapujának közelében négy ember fekszik és azonnal a helyszínre sietett, hogy ha lehet, elsősegélyt nyujtson. «*Nem volt azonban mit segítenem rajtuk* — mondotta — *mert már mind a négy halott volt*».

Kapur később a négy holttestet egy mentőautón Mehta századoshoz vitte, aki a kórházba szállíttatta a holttesteket. Itt a holttesteket felboncolták. A boncolást végző indiai orvos vasárnap számol be a bíróságnak.

A katonai törvényszék szombaton délben vasárnap reggelre napolta el a tárgyalást.

Petőfi-emlékünnepély a Központi Tiszti Házban

A Magyar Néphadsereg Központi Tiszti Házában vasárnap este emlékünnepélyt rendeztek Petőfi Sándor születésének 131. évfordulója alkalmából. Az ünnepély elnökségében helyet foglalt Bata István altábornagy, honvédelmi miniszter, az MDP Politikai Bizottságának póttagja, Nógrádi Sándor altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, Hazai Jenő és Ilku Pál vezérőrnagyok, Illyés Gyula Kossuth-díjas költő, Devecseri Gábor alezredes, Kossuth-díjas költő, Bihari Andor, Komáromi Lajos és Pioker Ignác a szocialista munka hősei.

Az ünnepélyen Aczél Tamás Sztálin- és Kossuth-díjas író emlékezett meg Petőfiről.

Az ünnepély műsorában fellépett Svéd Sándor Kossuth-díjas kiváló művész, Mátyás Mária Kossuth-díjas operaénekesnő, Ascher Oszkár előadóművész, Schneider Hédi zongoraművésznő és a magyar néphadsereg Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett művészegyüttesének ének-, zene- és tánckara. (MTI)

Salgótarjánban tartotta ötszázadik előadását a Gördülő Opera

Az Állami Operaház Gördülő Operája, amely már hat éve járja az országot, Salgótarjánban, a Salgótarjáni Acélárugyár kultúrotthonában tartotta ötszázadik jubileumi előadását. Erkel «Bánk bán» című operáját adta elő. A nagysikerű előadás után a népművelési minisztérium nevében Ujfalusi József átnyujtotta a Gördülő Opera tagjainak a miniszter dicsérő oklevelét. (MTI)

„Derék fiúk ezek az orosz sakkozók, McCarthy úr"

Angol lap cikke a hastingsi sakkversenyről

London, január 10. (MTI)

A «Daily Herald» különtudósítója «Derék fiúk ezek a szovjet sakkozók, McCarthy úr» címmel írja a hastingsi sakkversenyről:

«Szerencse, hogy McCarthy szenátor nem látogatott el Hastingsba. Ha ugyanis eljött volna, Nagy-Britanniát azonnal törölte volna a szövetségesek közül, mint orosz csatlóst. Botránynosnak tartotta volna azt a baráti fogadtatást, amelyben a polgármestertől kezdve mindenki részesítette a szovjet sakkozókat: David Bronsteint és Alekszandr Tolust».

A tudósító a megnyitó ünnepségről beszámolva kiemeli: Midőn a polgármester kijelentette, hogy «orosz barátaink húsz év után ismét résztvesznek a hastingsi tornán» — a teremben viharos taps tört ki.

A tudósító végezetül ezeket írja:

«McCarthy szenátor számára külön megjegyezzük: egyetlen amerikai sakkozó sincs itt — de nem az oroszok miatt. Az ön honfitársai azt írták, hogy az amerikai sakkörök nem tudtak elég pénzt összeszedni az utiköltségre. Egyikük még azt is hozzátette: «Pedig nagyon szerettem volna találkozni az oroszokkal» — fejezi be az angol lap.

Évadnyitó síversenyek a Szabadsághegyen

Vasárnap a Szabadság-hegyen a BTSB sífutó-, a Bp. Honvéd pedig lesiklóversenyt rendezett. Mindkét verseny a sielők 1954. évi évadnyitó küzdelme volt.

A BTSB sífutóversenyére a Normafa környékén 25—30 cm-es, jóminőségű havon került sor. A felnőtteknél nagy harc után dőlt el az elsőség: a férfiaknál Faludi József, a nőknél pedig Debacher Anna szerezte meg a győzelmet.

Eredmények: Felnőtt férfiak (10 km) 1. Faludi (Kőbányai Dózsa) 40:03, 2. Katona (Bp. Előre) 40:22 3 Brucker (Bp. Honvéd) 40:33. Ifjúsági férfiak (5 km): 1 Lohász (Bp Előre) 19:20 Serdülő fiúk (2.5 km): 1 Gaál (Kőbányai Dózsa) 14:52.

Felnőtt nők (5 km) 1. Debacher (TF Haladás) 22:52, 2 Kolb (Bp. Előre) 26, 3. Engelholbad (Rákosfalvi Szikra) 26:11 Ifjúsági nők (5 km): 1 Rudnina (Bp. Előre) 27:25 Serdülő leány (2.5 km): 1 Szász (Kőbányai Dózsa) 18:30

A sífutóverseny után mintegy 180 résztvevővel rendezték meg a Bp. Honvéd lesiklóversenyét. A küzdelmekben több meglepetés született.

Eredmények: Felnőtt férfiak (800 m): 1. Krivátsy (Bp. Honvéd) 54, 2. Mátó János (Bp Honvéd) 54.4, 3—4 Gyuris A. (Bp. Előre) és Tassonyi (Bp Vörös Meteor) 56.4. Ifjúsági férfiak (800 m): 1 Sághy (Bp Vörös Lobogó) 59.8. Serdülő fiúk (500 m): 1 Helmle (Bp Vörös Lobogó) 53.4.

Felnőtt nők (500 m): 1. Bánkiné (Bp Vörös Lobogó) 56.6, 2. Delmár (Bp. Vörös Lobogó) 58, 3. Mohácsiné (Bp Előre) 59.2 Ifjúsági nők (500 m): 1. Jausz (Bp. Előre) 1:00. Serdülő leányok: 1. Gangli (Bp. Előre) 1:01.8. (MTI)

MA A MUJÉGPALYÁN FOLYTATJÁK a korongbajnokság küzdelmeit. Este 6 órakor a Bp. Építők és a Bp. Lokomotív csapatai mérik össze tudásukat. Utána a két sportkör ifjúsági csapatai mérkőznek.

A BP. SZIKRA műkorcsolyázóversenyén az elsőosztályú számokban a Nagy-testvérpár, Jurek Eszter, Szenes István és a Tóth-házaspár győzött

A TOTÓ 12 találatos szelvénye: 1 1, 2, x, 2, x, 2, 1, 2, 1, 2, 1.

Hójelentés

A közlekedés- és postaügyi minisztérium közli január 10-én este 20 órakor:

Vas megye: A 8. számú székesfehérvár—grácl, a 827. számú csorna—szombathelyi és a 843. számú sárvár—váti közút kivételével valamennyi út járhatatlan. A megyében vasárnap délután átlag 15, helyenként 40—50 cm-es hó esett. 80 km szélsebességű vihar dühöng, amely a szombaton éjjel és vasárnap délelőtt megtisztított utakat ismét járhatatlanná tette

Győr megye: A 83. számú győr—pápai út, a 4—6 km között, a 85 számú győr—soproni út Enese és Kony között és a 827 számú csorna—szombathelyi út 0—2 km között járható, a többi út nehezen járható. A hóakadályok eltávolítása folyamatban van

Borsod megye: Minden út járható. Hólánc feltétlenül szükséges, mert vasárnap délután nagy hóesés volt.

Szolnok megye: Hóakadály nincs.

Komárom megye: A fő útvonalakon és a bányautakon a hóakadályokat elhárították. Közepes hóesés volt és hólánc szükséges.

Veszprém megye: A közutakon felszabadult útszakaszok a következők. 7. számú út 183—194 és 196—199 km szakasza Fenékpusztá és Zalavár között, a 8. számú székesfehérvár—gráci út a 64. km-ig (Herendig), továbbá a 83—90 és 93—101 km szelvénye között, a 71. számú polgárdi—keszthelyi út végig, a 74 számú veszprém—keszthelyi út a 0—24 és 46—60 km szelvény között, a 82. számú győr—veszprémi út végig, a bodajk—zirci út a 15—36 km között, a 75. számú út a 10—33 km között, a 83. számú győr—pápai út a 33—41 km között, a 86. számú pápa—jánosházi út a 0—4.5 és a 5.2 km-től végig, a 812. számú kisbér—pápai út a 25—34, 39—46, 48—51 km között, a 821. számú csorna—városlődi út a 21—26, 28—49 és a 60—64 km között, a 822. számú pápa—várvári út pedig a 0—5, 6—11, 13—22 km között.

Nógrád megye: Hóakadály nincs

Tolna megye: A hóakadályokat megszüntették. Az utak nehezen járhatók, hólánc kell

Baranya megye: Az utak nehezen járhatók, mindenütt hólánc kell.

Heves megye: Az utak járhatók, helyenként nehezen.

Fejér megye: A 805. számú székesfehérvár—bicskei útvonalon lévő hóakadályt eltávolították. A megye területén jelenleg az utak nehezen járhatók. Most érkezett jelentés szerint azonban a Vértes hegységben óriási szélvihar dúl, ami reggelre valószínűleg a legtöbb már megtisztított utat járhatatlanná teszi

Pest megye: Hóakadály nincs.

Zala megye: A 7. számú út új nyomvonalán helyenként akadályok vannak, a 7. számú út régi nyomvonalán a 210—214 km-szelvények között, Galambok és Kiskomárom között 50—60 cm-es hóakadály, a 733. számú nagykanizsa—baki út 8—13 és 34—35 km szelvények között, Bak és Hahót között nem járható. A 75. számú devecser—zalaegerszegi út 43—44 km (Pakod és Zalabér között), 47—49 km (Zalabér és Batyk között) nem járható, a 73. számú pacsa—zalaszentmihályi út 16—17 km, továbbá 22—23 km-szakaszon nem járható

Somogy megye: A 7. számú budapest—nagykanizsai út 105—110 km szakaszán hóakadály van; a 66. számú kaposvár—szántódi út 1—22 km-szakaszán hóakadályok vannak, a 24—28 km-szakaszon, Igal és Bonnyapuszta között továbbá a 40—42 km szelvények között Andocs közelében, valamint a 646. számú böhönye—barcsi fő közlekedési út 0—1 km-szelvények között hóakadály van (MTI)

IDŐJÁRÁS

A Meteorológiai Intézet jelenti: Várható időjárás ma estig: Változó felhőzet, néhány helyen havazással. Időnként élénk nyugati-északnyugati szél. A hőmérséklet kissé emelkedik

A fűtés alapjául szolgáló várható közénhőmérséklet ma minusz 1—minusz 4 fok között lesz.

A budapesti színházak mai műsora

Operaház: A Budapesti Filharmóniai Társaság III. bérleti estje (8) — **Az Operaház Erkel Színháza:** Egy a szívem — egy a párom (8) — **Nemzeti Színház:** Hamlet (6) — **Katona József Színház:** Pygmalion (7) — **Madách Színház:** Romeo és Julia (7) — **A Magyar Néphadsereg Színháza:** Cyrano de Bergerac (7) — **Fővárosi Operettszínház:** Nincs előadás. — **Ifjúsági Színház:** A kösztü ember fiai (4) — **Ifjúsági Színház Kamaraszínháza:** Mátyás király Debrecenben (4) — **Fővárosi Vig Színház:** Ujpesti lány (7) — **Vidám Színpad:** Nincs előadás — **Déryné Színpad:** Nincs előadás — **Állami Bábszínház:** 2:0 a javunkra (fél 8) — **Artista Varieté:** Nevetni emberi dolog (fél 7, fél 9)

A RÁDIÓ MŰSORÁBÓL

KEDD

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30—8.20-ig: Reggeli zenés műsor Közben 4.50: Hírek 5.30: A «Szabad Nép» vezércikke — 6.00: Falurádió — 6.45: A «Szabad Nép» vezércikke — 7.00: Hírek — 8.20: Zenekari muzsika. Hegedűszólók — 9.20: Kínai néptáncok — 9.40: A Gyermekrádió műsora. — 10.00: Hírek — 10.10: Filmzene. — 11.00: A Pénzügyőrzenekar játszik. — 11.30: Irj. Magyari Imre és zenekara játszik — 12.00: Hírek. Belföldi laszemle — 12.15. Déli hanglexikon Hgl. — 13.00: Tóth József énekel — 13.10: Albán néptáncok — 13.30: Balettzene Hgl — 14.15: Hangverseny gyermekeknek — 14.45: Oláh Kálmán és zenekara játszik — 15.15: Operarészletek Hgl — 16.00: Magyar írók és költők a télről — 16.40: Válaszolunk falusi hallgatóink kérdéseire — 17.00: Hírek — 17.10: Szív küldi szívnek — 17.40: Bodnár Éva, Csoóri Sándor és Erdős István versei — 18.00: Az MKP harca a fasisztaellenes népfront megteremtéséért — 18.20: Rádiótörténet Buttykay Ernő király c. operettjéből — 18.42: Az Oszipov-együttes műsorából Hgl — 19.00: Hangos Ujság — 19.30: Egy falu — egy nóta. — 20.00: Hírek — 20.15: Hogy tetszik? — 21.00: A magyar kamaramuzsika múltjából. Csermák: A fenyegető veszedelem vagy a haza szeretete. — 21.23: Tánczene — 22.00: Hírek Külföldi laszemle Sport — 22.20: Miaszkovszkij: XXVII szimfónia — 23.00: Mi történt a nagyvilágban? — 23.05: Mulatónóták — 23.35: Tánczene — 24.00: Hírek.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Vidám kórusművek Hgl — 6.30: Jó reggelt, gyerekek! — 6.40: Torna — 6.50: Magyar népdalok Hgl — 14.00: Délutáni hangverseny — 15.00: A rádió kisegyüttese játszik — 15.40: Jurij Nagibin elbeszélése — 16.10: A moszkvai rádió műsorából — 17.15: Beszélő atlasz Buenos-Aires — 17.30: Muzsikáló Karcag Szántó Dénes zenés riportja — 18.00: Népdalfeldolgozások Török Ersi és Mándszenti István énekel — 18.15: Brahms-intermezzók Hgl. — 18.30: A népünk kommunizmus nagy országában — 19.00: Közvetítés az Ifjúsági Színház Kamaraszínházából: Mátyás király Debrecenben Irta Hegedűs Géza — 21.05: Esti muzsika — 22.10: Tánczene — 22.35: Dalok és csárdasok Hgl

SZABAD NÉP

A Magyar Dolgozók Pártjának központi lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Kiadja a SZABADSÁG lapkiadóvállalat

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3. Tel.: *343—100, *142—220. Terjeszti a Posta Központi Hírlapirodája. Budapest V., József nádor-tér 1. Tel.: 180—850 elvételre a helyi hírlapterjesztéssel foglalkozó postahivatal. — A budapesti előfizetők ügyeit a kerületi kézbesítő postahivatalok kezelik. Központi előfizetőszolgálat: 183—022. Előfizetési díj havi 12 Ft

SZIKRA Lapnyomda.

A VIETNAMI FÖLDREFORM

Tavaly decemberben közölte a világsajtó a hírt: a Vietnami Demokratikus Köztársaság nemzetgyűlése új földreformtörvényt fogadott el. Nagy esemény ez a vietnami nép életében, hiszen az ország lakosságának 90 százaléka paraszt. A munkások vezetésével a parasztok tömege alkotja a forradalom és az imperialistaellenes háború fő seregét. Az új törvény, s általában a vietnami parasztságról való fokozott gondoskodás nemcsak a gazdasági építést, hanem közvetlenül a frontot is erősíti.

Vietnam területét hatalmas erdőségek és termékeny síkságok borítják. A fő termény itt a rizs. A Vörös-folyó és a Mekong deltája az ország két legnagyobb «rizsestála». Az ország egész területének alig 15 százaléka (4,736.000 hektár) a művelésre alkalmas terület; mégis nagy földek hevernek parlagon, csupán Dél-Vietnamban egymillió hektár az ugar. A francia gyarmatosítók és a vietnami rabló komprador-tőkések sokévtizedes uralmának «eredménye» ez.

A gyarmati-feudális uralom idején kegyetlenül kizsákmányolták a vietnami parasztságot. Még a hivatalos francia adatok szerint is a parasztság 58 százaléka teljesen nincstelen volt, míg az egész művelés alatt álló föld fele a vietnami földesurak, negyvede pedig közvetlenül a gyarmatosítók birtokában volt. A legerősebb földbirtokkoncentráció az ország déli részén ment végbe: itt a föld 88 százaléka volt a földesurak kezén. A vietnami helyzet bizonyos fokig különbözött az egyébként hasonló (a kizsákmányolás módszereit illetően hasonló) kínai agrárviszonyoktól. Vietnamban elég gyakoriak voltak a mi fogalmaink szerinti nagybirtokok. (Kínában sokkal kisebb földterület számított nagybirtoknak, mint Magyarországon, viszont a föld ott évente többször is terem.) Akadt olyan földesúr, akinek 145.000 hektár földje is volt. A vietnami agrárviszonyok sajátossága a körülbelül felmillió hektárnyi úgynevezett «közösségi föld». Ez csak névlegesen volt a közösségé: legtöbbször — valamilyen ürüggyel — ezt is megkaparintották a földesurak.

A dolgozó parasztok kizsákmányolásának két legfontosabb formája — akárcsak Délkelet-Ázsia többi országában — a magas földbérleti díj és az uzsorakamat volt. A földbérleti díj átlag a termés 50—60 százalékát tette ki, de a földesúr gyakran elkobozta bérlője termésének 70—80 százalékát, sőt erőszakkal elrabolhatta a parasztok egész termését is. Aratás után a parasztok tömege kényre-kedvre ki volt szolgáltatva a földesúrnak.

Az uzsorakamat egészen fantasztikus arányokat öltött. 700—800 százalékos kamatláb sem ment ritkaságszámba. Előfordult, hogy egy paraszt mindössze 40 piaszter kölcsönt vett fel az uzsorástól (aki rendszerint azonos volt a földesúrral) és amikor már 1000 piasztert visszafizetett, még mindig nem menekült meg az adósságától. A kegyetlen kettős kizsákmányolás szörnyű nyomorba döntötte a gazdag Vietnam parasztságát. Az ország éléstárában, Dél-Vietnamban gyakori volt az olyan szegényparaszt-házaspár, akiknek mindössze *egyetlen* rongyos ruhájuk volt, s azt közösen viselték.

A gyarmati uralom alatt szinte minden évben végigsepert az országon az éhinség. A legszörnyűbb éhség éve: 1945. Előző évben a japán és francia imperialisták, a földesurakkal egyetértésben kényszerítették a parasztokat, hogy hatalmas területeken szántsák ki a rizspalántákat és vessenek ipari növényeket. Tudatosan éhhalálba kergettek így kétmillió embert! Egyetlen esztendőben annyi ember halt éhen Vietnamban, mint Magyarország lakosságának 20 százaléka!

Az 1945 augusztusi forradalom a vietnami parasztok helyzetében is döntő fordulatot hozott. A munkásosztály vezetése alatt álló ideiglenes kormány nyomban a demokratikus köztársaság kikiáltása után elrendelte a földbérleti díjak 25 százalékos csökkentését és agrárprogrammot dolgozott ki a következő elvek alapján: a földbérleti díjakat és a kölcsönkamatlábat tovább kell csökkenteni; ideiglenesen földet kell osztani a parasztoknak a francia birtokok és a velük együttműködő vietnami földesurak birtokaiból; újra igazságosan fel kell osztani a közösségi földeket; a távollévő földesurak földjeit észszerűen fel kell használni, meg kell művelni.

E politika alapján már 1951 végéig is hatalmas eredményeket értek el. Félmillió parasztnak 250.000 hektár földet osztottak ki ideiglenesen, 156.915 hektár földön mintegy 350.000 paraszti bérlő földbérleti díját csökkentették, 317.000 hektárnyi közösségi földet osztottak fel a felszabadított területek, a partizánok ellenőrzése alatt álló területek és a partizán-bázisok lakossága között.

A kormány még a legsúlyosabb háborús években is komoly erőfeszítéseket tett, hogy vetőmaggal, pénzzel, szerszámmal segítse a földhözjuttatott parasztokat. Ezért emelkedett a felszabadított területek parasztságának életszínvonala. A köztársaság kikiáltása óta — az egész országban dúló háború ellenére — egyetlen egyszer sem fordult elő éhinség, eltekintve néhány területtől, ahol az ellenség elpusztította az egész termést.

A vietnami nép egyik ősi ellensége az árvíz. A nagy folyók torkolatvidéke, ahol 19.000 négyzetkilométernyi területen közel 9 millió ember él rizstermelésből, azelőtt szinte évről évre beláthatatlan tóvá változott. A víz elvitte a termést, elsodorta a falusi házakat. A demokratikus kormány egyik első feladata tehát a gátak és csatornák megerősítése volt. 1906 és 1945 között 14 nagy árvíz pusztított; csupán 1945-ben az északi területeken 260.000 hektár rizsföldet öntött el az ár. A kormány felhívására 18 tartomány lakossága egyetlen évben három és félmillió munkanap alatt megfeszített munkával 2,720.000 köbméter földet emelt a gátakra és megakadályozta az újabb katasztrófákat.

A háborúban a francia támadók egyik legembertelenebb fegyvere, hogy repülőről és hajóágyúkkal rendszeresen bombázzák, átszakítják a gátakat, romlják a csatornákat. De a vietnami nép sikeresen vívja «a gátak csatáját» is: amit a franciák nappal lerombolnak, éjjel újjáépíti. Ezer, tízezer hadimunkás és parasztasszony hordja éjjel-nappal kis vállkosarakban a földet a töltésekre, védelmezve Vietnam életét: a rizst. 1946 és 1953 között csak Észak-Vietnamban és Közép-Vietnam néhány tartományában 14 millió munkanapot fordítottak gát- és csatornaerősítő munkákra, összesen 10 millió köbméter földet mozgattak meg a legkezdetlegesebb eszközökkel. Hiába volt a franciák támadása, a tengerár ostroma: nem törték át a vietnami gátakat.

A vietnami mezőgazdaságnak évről évre visszatérő csapása a szárazság is. Emiatt, de a rendkívül belterjes gazdálkodás miatt is különleges jelentőségű az öntözés. A vietnami parasztnak életkérdés az, hogyan biztosíthat elegendő vizet rizsföldje számára. «Először vizet, másodszor trágyát, harmadszor munkát, negyedszer magot» — így tartja a vietnami közmondás. A francia uralom idején alig építettek csatornákat. Ha építettek néhányat, azok vagy a francia ültetvényesek földjét öntözték, vagy bányák szállítócsatornáiul szolgáltak. A köztársaság kikiáltása után megindult ugyan az építkezés, de a háború alatt a franciák szinte szünet nélkül bombázták a felszabadított területek csatornáit. 1952-ig 154.000 hektár rizsföld száradt ki csupán azért, mert a franciák szétlőtték a csatornákat. 1952 nyarán Thanh-Hoa t